

RÅDSFORORDNING (EF) nr. 448/98**av 16. februar 1998****om utfylling og endring av forordning (EF) nr. 2223/96 med hensyn til fordelingen av finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) innenfor rammen av det europeiske nasjonal- og regionalregnskapssystem (ENS)(*)**

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fællesskap, særlig artikkel 213,

under henvisning til utkast til forordning framlagt av Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Det europeiske monetære institutt⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

Rådsforordning (EF) nr. 2223/96 av 25. juni 1996 om det europeiske nasjonal- og regionalregnskapssystem i Fællesskapet⁽⁴⁾ inneholder referanserammen for de felles standarder, definisjoner, klassifikasjoner og regnskapsregler som skal anvendes ved utarbeidingen av medlemsstatenes regnskaper til bruk i forbindelse med Fællesskapets statistikkbehov, slik at det blir mulig å oppnå sammenlignbare resultater medlemsstatene imellom.

I henhold til artikkel 2 nr. 3 i forordning (EF) nr. 2223/96 skal det innen 31. desember 1997 treffes beslutning om innføringen av systemet for fordeling av finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM).

Løsningen på problemet med fordeling av FISIM bør medføre en vesentlig forbedring av ENS-metodikken og en mer nøyaktig sammenligning av nivåene for bruttonasjonalprodukt (BNP) i Den europeiske union.

Denne forordning har til formål å innføre prinsippet om fordeling av FISIM og fastsette nærmere regler for gjennomføringen.

Effektiviteten av fordelingen av FISIM og de nærmere reglene for gjennomføringen bør vurderes ved hjelp av beregninger som foretas av medlemsstatene etter forsøksmetodene beskrevet i vedlegg III til denne forordning, over en forsøksperiode som er tilstrekkelig lang til at det kan vurderes om denne fordelingen gir mer pålitelige resultater for en riktig måling av den berørte økonomiske virksomhet enn dagens ikke-allokering.

Kommisjonen bør, på grunnlag av beregningene foretatt i forsøksperioden, framlegge vurderingsrapporter om datakvaliteten, særlig om dataenes tilgjengelighet, og en kvalitativ og kvantitativ analyse av resultatenes stabilitet over tid og deres følsomhet for hver av forsøksmetodene.

Dersom resultatenes pålitelighet blir vurdert positivt, bør Kommisjonen treffe beslutning om den best egnede metoden for fordeling av FISIM.

Dersom forsøksmetodene ikke gir mer pålitelige resultater for en riktig måling av den berørte økonomiske virksomhet enn dagens ikke-allokering, bør Kommisjonen likevel framlegge for Rådet et egnet forslag til endring av forordning (EF) nr. 2223/96.

Beslutningen om å fordele FISIM med henblikk på beregningen av det bruttonasjonalprodukt (BNP) som benyttes for Fællesskapets alminnelige budsjett og dets egne midler, bør treffes enstemmig av Rådet etter forslag fra Kommisjonen.

FISIM bør ikke fordeles med henblikk på annen fællesskapspolitikk før Kommisjonen har truffet beslutning om hvilken framgangsmåte som skal anvendes ved fordeling av FISIM, dersom de oppnådde resultatene anses for å være mer pålitelige.

I samsvar med nærhetsprinsippet kan de tilsiktede målene med denne forordning nås bedre av Fællesskapet enn av medlemsstatene, fordi bare Kommisjonen kan samordne den nødvendige harmoniseringen av de statistiske metodene for beregning og fordeling av FISIM på fællesskapsplan. Selve beregningen og fordelingen samt organiseringen av den infrastruktur som er nødvendig for å overvåke anvendelsen av metodene, bør imidlertid overlates til medlemsstatene. Det er derfor nødvendig å fastsette at de nasjonale vedkommende myndigheter skal ha tilgang til alle data som står til rådighet på nasjonalt plan.

(*) Denne fællesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 58 av 27.2.1998, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 123/1999 av 24. september 1999 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se denne utgaven av EØS-tillegget til De Europeiske Fællesskaps Tidende.

(1) EFT C 124 av 21.4.1997, s. 28.

(2) EFT C 339 av 10.11.1997.

(3) Uttalelse avgitt 16. oktober 1997 (ennå ikke offentliggjort i EFT).

(4) EFT L 310 av 30.11.1996, s. 1.

Komiteen for De europeiske fellesskaps statistiske program, nedsatt ved beslutning 89/382/EØF, Euratom⁽¹⁾ og Komiteen for valuta-, finans- og betalingsbalansestatistikk, nedsatt ved beslutning 91/115/EØF⁽²⁾, er rådspurt i samsvar med artikkel 3 i hver av de ovennevnte beslutninger –

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål

1. Formålet med denne forordning er å innføre prinsippet om fordeling av finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) beskrevet i vedlegg I til vedlegg A til forordning (EF) nr. 2223/96, på grunnlag av pålitelige metoder.
2. For dette formål endres vedlegg I og II til vedlegg A til forordning (EF) nr. 2223/96 i samsvar med vedlegg I og II til denne forordning.

Artikkel 2

Metoder

1. I løpet av forsøksperioden fastsatt i artikkel 4 skal medlemsstatene foreta beregninger etter metodene beskrevet i vedlegg III til denne forordning.
2. På grunnlag av en vurdering av resultatene av disse beregningene skal det i samsvar med artikkel 5 treffes beslutning om hvilken metode som skal anvendes ved fordeling av FISIM.

Artikkel 3

Midler

1. Medlemsstatene skal påse at de nødvendige data eller relevante estimater for å foreta beregningene umiddelbart stilles til rådighet for den nasjonale myndighet som skal foreta beregningene nevnt i artikkel 2 nr. 1.
2. Den nasjonale myndighet skal innhente de tilleggsdata den anser som nødvendige for beregningene.

Artikkel 4

Framlegging av beregningsresultatene i forsøksperioden

Medlemsstatene skal framlegge for Kommisjonen beregningsresultatene nevnt i artikkel 2 nr. 1, etter følgende tidsplan:

Resultatene for kalenderår 1995, 1996, 1997 og 1998 skal framlegges senest 1. november 1999.

Resultatene for kalenderåret 1999 og de reviderte resultatene for kalenderår 1995, 1996, 1997 og 1998 skal framlegges senest 1. november 2000.

Resultatene for kalenderåret 2000 og de reviderte resultatene for kalenderår 1995, 1996, 1997, 1998 og 1999 skal framlegges senest 1. november 2001.

De første estimatene for kalenderåret 2001 og de reviderte resultatene fra kalenderår 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 og 2000 skal framlegges senest 30. april 2002.

Artikkel 5

Vurdering av resultater

1. På grunnlag av resultatene nevnt i artikkel 4, skal Kommisjonen, etter å ha rådspurt Komiteen for det statistiske program framlegge en foreløpig rapport for Europaparlamentet og Rådet innen 31. desember 2000, og innen 1. juli 2002 en endelig rapport med en kvalitativ og kvantitativ analyse av virkningene av forsøksmetodene for fordeling og beregning av FISIM beskrevet i vedlegg III.
2. Gjennomføringsreglene for denne forordning, herunder tiltak for å klargjøre og forbedre forsøksmetodene beskrevet i vedlegg III, skal vedtas av Kommisjonen etter framgangsmåten beskrevet i artikkel 7.
3. Kommisjonen skal innen 31. desember 2002, etter å ha rådspurt Komiteen for valuta-, finans- og betalingsbalansestatistikk og etter framgangsmåten beskrevet i artikkel 7, vedta hvilken metode som skal anvendes ved fordeling av FISIM, dersom konklusjonene av den endelige vurderingsrapporten om påliteligheten av resultatene oppnådd i forsøksperioden, er positive.
4. Dersom Kommisjonen i den endelige vurderingsrapporten nevnt i nr. 1 finner at det ikke foreligger noen forsøksmetode for fordeling av FISIM som er mer pålitelig for en riktig vurdering av den berørte økonomiske virksomhet enn den nåværende ikke-allokering, skal den etter behov framlegge for Rådet et egnet forslag til endring av forordning (EF) nr. 2223/96.

Artikkel 6

Oversending til Kommisjonen

Medlemsstatene skal fra 1. januar 2003 oversende Kommisjonen resultatene av beregningene foretatt i samsvar med denne forordning, og innlemme dem i tabellene fastsatt i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 2223/96.

⁽¹⁾ EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

⁽²⁾ EFT L 59 av 6.3.1991, s. 19. Beslutningen endret ved beslutning 96/174/EF (EFT L 51 av 1.3.1996, s. 48).

*Artikkel 7***Framgangsmåte**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for det statistiske program, heretter kalt «komiteen».
2. Kommisjonens representant skal framlegge for komiteen et utkast til tiltak som skal treffes. Komiteen skal uttale seg om utkastet innen en frist som lederen kan fastsette etter hvor mye saken haster.

Uttalelsen skal avgis med det flertall som er fastsatt i traktatens artikkel 148 nr. 2 for beslutninger som Rådet skal treffe etter forslag fra Kommisjonen. Ved avstemning i komiteen skal stemmer avgitt av medlemsstatenes representanter ha vekt som fastsatt i nevnte artikkel. Lederen skal ikke avgi stemme.

3. a) Kommisjonen skal vedta de planlagte tiltakene dersom de er i samsvar med komiteens uttalelse.
- b) Dersom de planlagte tiltakene ikke er i samsvar med komiteens uttalelse eller ingen uttalelse er avgitt, skal Kommisjonen omgående framlegge for Rådet et forslag til tiltak som skal treffes. Rådet skal treffe sin beslutning med kvalifisert flertall.

Dersom Rådet ikke har truffet sin beslutning innen tre måned-er etter at forslaget ble framlagt, skal Kommisjonen vedta de foreslåtte tiltakene.

*Artikkel 8***Unntak**

Som unntak fra bestemmelsene i dette direktiv

- 1) skal beslutningen om å fordele FISIM med henblikk på beregningen av det BNP som benyttes i forbindelse med Fellesskapets alminnelige budsjett og dets egne midler, treffes enstemmig av Rådet etter forslag fra Kommisjonen,
- 2) skal FISIM ikke fordeles med henblikk på annen fellesskapspolitikk før Kommisjonen har vedtatt en framgangsmåte som skal anvendes ved fordeling av FISIM, i samsvar med artikkel 5 nr. 3.

*Artikkel 9***Sluttbestemmelser**

Denne forordning trer i kraft den dag den kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 16. februar 1998.

For Rådet

G. BROWN

Formann

VEDLEGG I

ENDRINGER I VEDLEGG A TIL FORORDNING (EF) NR. 2223/96 (OG I VEDLEGG I)

Kapittel 1.

1.13,
femte ledd,
bokstav d)

Etter "ENS inneholder også mange spesifikke konvensjoner, f.eks.:" *utgår:*

"registrering av bruken av indirekte målte finansformidlingstjenester som produktinnsats for en fiktiv sektor eller en fiktiv næring."

Teksten skal lyde:

"fordeling av finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) på brukersektorer/brukernæringer."

1.25,
annet ledd

Etter "Noen av de viktigste forskjellene i begreper er:" *skal ny bokstav i) lyde:*

"i) finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) blir nå fordelt på brukersektorer/brukernæringer i stedet for på en fiktiv sektor (næring). Følgelig blir bruken av FISIM ikke lenger registrert utelukkende som produktinnsats, men kan også være konsum og eksport. Dette innebærer da at import av FISIM også kan forekomme."

Kapittel 3.

3.63.

All tekst fra begynnelsen til og med "verdisettes på grunnlag av de aktuelle gebyrene eller provisjonene" *på slutten av fjerde ledd utgår:*

Teksten skal lyde:

"J. *Finansiell tjenesteyting* (herunder forsikring og pensjonsfond)

Finansformidlingstjenester (unntatt forsikring og pensjonsfond) omfatter:

a) finansformidlingstjenester som finansformidlere belaster sine kunder direkte og som er lik summen av fakturerte gebyrer og provisjoner.

Finansformidlerne kan belaste formidlingstjenester de leverer direkte. Produksjonen av slike tjenester verdisettes på grunnlag av fakturerte gebyrer og provisjoner.

	<p>b) finansformidlingstjenester indirekte belastet og målt (FISIM)</p> <p>Finansformidlerne leverer tjenester som de ikke belaster gebyrer og provisjoner for direkte. Som vederlag beregner de lavere og høyere renter enn vanlig for henholdsvis kreditorer og debitorer.</p> <p>Produksjon av FISIM utgjøres dermed av finansformidlernes forvaltning av innskudd og lån som de fastsetter renter for. På den annen side finnes det ikke formidlingstjenester for andre verdipapirer enn aksjer.</p> <p>Produksjonen til undersektor S.122 (andre finansinstitusjoner) og S.123 (andre finansformidlere, unntatt forsikringsselskaper og pensjonskasser), unntatt investeringsfond, verdisettes på grunnlag av differansen mellom de faktiske rentesatser for betalte eller mottatte renter og en "referanserente". For finansformidlernes hjemmehørende og ikke-hjemmehørende kreditorer måles den ved differansen mellom de rentene de faktisk mottar og de rentene de ville ha mottatt ved anvendelse av en referanserente. For finansformidlernes hjemmehørende og ikke-hjemmehørende debitorer måles den ved differansen mellom de rentene de ville ha mottatt ved anvendelse av en referanserente og de rentene de faktisk mottar,</p> <p>c) finansformidlingstjenester som leveres av sentralbanken.</p> <p>Sentralbanken må ikke tas med i beregningen av FISIM. Dens produksjon måles i summen av kostnader."</p>
--	--

3.70 j)

<p><i>Utgår:</i></p> <p>"bare for totaløkonomien: alle indirekte målte finansformidlingstjenester (FISIM) som leveres av hjemmehørende produsenter."</p>	<p><i>Teksten skal lyde:</i></p> <p>"hjemmehørende produsenters bruk av finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM)."</p>
--	---

3.70.

Ny bokstav k) skal lyde:

“k) per konvensjon skal sentralbankens produksjon i sin helhet fordeles til de øvrige finansformidlernes produktinnsats (undersektor S.122-S.123).”

3.76. e)

Etter “finansielle tjenester som belastes direkte” innsettes:

“og den del av finansformidlingstjenester indirekte målt som husholdninger bruker til konsum,”

3.142. h)

Etter “finanstjenester oppgjort som provisjoner og gebyrer” innsettes:

“den del av finansformidlingstjenester indirekte målt som brukes av utenlandske enheter,”

Kapittel 4.4.51.
annet ledd*Utgår:*

“Da verdien av tjenestene som leveres av finansformidlere, ikke fordeles blant deres kunder, foretas det ingen korreksjon av de faktiske rentebetalinger til eller fra finansformidlerne for å eliminere marginene som utgjør de implisitte gebyrene for de leverte tjenestene. Det er derfor nødvendig med en korreksjonspost på kontoen for allokering av primære inntekter for finansformidlerne og for en fiktiv næring, der finansformidlernes samlede produksjon per konvensjon registreres som produktinnsats.”

Teksten skal lyde:

“Da verdien av tjenestene som leveres av finansformidlere, blir fordelt blant deres kunder, må det foretas en korreksjon av de faktiske rentebetalinger til eller fra finansformidlerne for å eliminere marginene som utgjør de implisitte gebyrene for de leverte tjenestene. De rentebeløp som betales av låntakere til finansformidlere, må reduseres med de beregnede verdiene av gebyrene som betales, mens de rentebeløp som innskytere mottar, må økes tilsvarende. Verdiene av gebyrene behandles som betaling for tjenester som finansformidlere yter til sine kunder, og ikke som betaling av renter.”

Kapittel 8

8.09.

FORKLARENDE MERKNAD

Tilføy tabell A.I.1 og A.I.2 for å vise hvilke konsekvenser fordelingen av FISIM har på tallene i talleksempelen i kapittel 8.

8.14.

Utgår:

“Da finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) ikke fordeles på brukersektorer, behandles hele verdien av produksjonen av FISIM som produktinnsats for en fiktiv sektor med null produksjon og negativt bruttoprodukt av tilsvarende størrelse som produktinnsatsen, men med motsatt fortegn. På denne måten reduseres det samlede bruttoproduktet for alle sektorer og næringer med dette beløpet. For å gjøre kontiene mer oversiktlige er det mulig å unnlate å sette inn en ekstra kolonne for den fiktive sektoren, og i stedet føre opp tilsvarende tall i kolonnen for totaløkonomien.”

Teksten skal lyde:

“Da finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) fordeles på brukersektorer, blir visse deler av rentebetalinger omklassifisert som tjenestebetalinger. Denne omklassifiseringen har konsekvenser for verdiene for produksjon og produktinnsats (så vel som verdiene for import, eksport og konsum).”

8.24.

Utgår:

“Da finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) ikke fordeles på brukersektorer, gjelder de rentepostene som vises, for faktisk betalt og mottatt rente. Det gjøres en justering av tilgangen med negativt fortegn i kolonnen for finansielle foretak, og med positivt fortegn i kolonnen for fiktiv sektor. For å gjøre kontiene mer oversiktlige er det mulig å unnlate å sette inn en ekstra kolonne for den fiktive sektoren, og i stedet føre opp tilsvarende tall i kolonnen for totaløkonomien.”

Teksten skal lyde:

“Da finansformidlingstjenester indirekte målt (FISIM) fordeles på brukersektorer, tilsvarer posten "Rente" i kontoen for allokering av primære inntekter, betalt og mottatt rente etter at FISIM er trukket fra renter som låntakere faktisk har betalt og lagt til renter som långivere faktisk har mottatt.”

Kapittel 9

9.25 a)

Utgår:

“produktinnsats etter næring omfatter anvendelse av indirekte målte finansformidlingstjenester som er registrert i en fiktiv næring (se punkt 9.33).”

9.25 b)

Utgår:

“minus anvendelse av indirekte målte finansformidlingstjenester (registrert i en fiktiv næring, se punkt 9.33)”

9.33.

Utgår:

“I alle tilgangs- og anvendelsestabellene utvides næringsklassifikasjonene i NACE Rev. 1 med en fiktiv næring for anvendelse av indirekte målte finansformidlingstjenester. I tilgangstabellen er det ikke registrert noen transaksjoner for denne næringen. I anvendelsestabellen registreres den samlede anvendelsen av indirekte målte finansformidlingstjenester som denne fiktive næringens produktinnsats. Ettersom den fiktive næringen ikke har noen andre transaksjoner, er dens netto driftsresultat negativt tilsvarende verdien av dens produktinnsats. Alle andre komponenter i dens bruttoprodukt er null. Som følge av dette er dens samlede bruttoprodukt lik dens (negative) netto driftsresultat.”

Tabell A.I.1 – Konsekvenser av fordelingen av FISIM på institusjonelle sektorer, herunder endringer for ikke-markedsprodusenter

Anvendelse	Tilgang														Konti				
	I alt	Varer og tjenester (tilgang)	S.2	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15		S.1	S.2	Varer og tjenester (anvendelse)	I alt
I. Produksjonskonto for utlandet	2	2																2	I.1
	4	4																4	Produksjonskonto/
	27		27	3	0	6	0	18										57	konto for utlandet
	30		30	3	0	6	0	18										30	Produksjonskonto for utlandet
II.1.1 Konto for inntektsopptjening	30		30															30	II.1.1 Konto for inntektsopptjening
	230		230	6	14	35	106	56										230	II.1.2 Konto for allokering av primære inntekter
II.1.2 Konto for allokering av primære inntekter	22		22	1	35	-21	48	-41										22	II.1.2 Konto for allokering av primære inntekter
	22		22	1	35	-21	48	-41										22	II.2 Konto for sekundær inntektsfordeling
II.2 Konto for sekundær inntektsfordeling	28		28	3	19	6	48	-41										22	II.2 Konto for sekundær inntektsfordeling
	28		28	3	19	6	48	-41										22	II.4 Inntektsanvendelseskonto
II.4 Inntektsanvendelseskonto	6		6	-6	16	-27	48	-41										22	II.4 Inntektsanvendelseskonto
	6		6	-6	16	-27	48	-41										22	II.4 Inntektsanvendelseskonto

Tabell A.1.2 – Konsekvenser av å allokere FISIM til bare én fiktiv sektor

Anvendelse	Tilgang													Konti								
	I alt	Varer og tjenester (tilgang)	S.2	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Fiktiv	Transaksjoner og saldposter	S.11	S.12		S.13	S.14	S.15	S.1	S.2	Varer og tjenester (tilgang)	I alt	Konti
I. Produksjonskonto/konto for utlandet	48			48							P.1 Produksjon P.2 Produktinnsats	48					48			48	48	I. Produksjonskonto/konto for utlandet
II.1.1 Konto for inntektsopptjening										-48	B.1 Bruttoprodukt/eksportoverskudd	-48	48				-48			48	48	II.1.1 Konto for inntektsopptjening
II.1.2 Konto for allokering av primære inntekter	222		16	206	7	17	39	77	66	48	D.41 Rente P.119 Justering for FISIM B.5 Primære inntekter	48	77	39	17	7	206	16	222	222	222	II.1.2 Konto for allokering av primære inntekter
II.2 Konto for sekundær inntektsfordeling	22		-6	-2	16	-27	48	-41	-41	-41	B.6 Disponibel inntekt	-41	48	16	-27	16	-6	-2	22	22	22	II.2 Konto for sekundær inntektsfordeling
II.4 Inntektsanvendelseskonto		6	-6	-2	16	-27	48	-41	-41	-41	B.8a Sparing, netto/eksportoverskudd	-41	48	16	-27	16	-6	-2	6	6	6	II.4 Inntektsanvendelseskonto

*VEDLEGG II***ENDRINGER I VEDLEGG II TIL VEDLEGG A TIL FORORDNING (EF) NR. 2223/96**

I nr. 11 første ledd tredje punktum utg:

“formuesinntekt minus renteutgifter, bortsett fra formuesinntekt fra investering av egenkapital.”

---

*VEDLEGG III***BEREGNING AV FISIM****1. BEREGNING OG FORDELING AV FISIM PRODUSERT AV SEKTOR S.122 OG S.123****a) Nødvendige statistiske data**

For hver av undersektorene S.122 og S.123( ) er det nødvendig å anvende tabellen over gjennomsnittlig lånebeholdning, innskuddsbeholdning (brutt ned på brukersektorer) og andre verdipapirer enn aksjer utstedt av finansformidlere for tidsrommet (gjennomsnitt av fire kvartaler), og renter påløpt etter omfordeling av rentesubsidier til de faktiske mottakere som definert i ENS 95.

b) Valg av referanserate

I balansen for finansformidlere som inngår i undersektor S.122 og S.123, skal lån og innskudd som foretas med hjemmehørende enheter deles opp for å skille mellom lån og innskudd

- i forbindelse med interbank-transaksjoner (det vil si innenfor institusjonelle enheter som inngår i sektor S.122 og S.123),
- som foretas med institusjonelle brukersektorer (S.11 – S.124 – S.125 – S.13 – S.14 – S.15) (unntatt sentralbanker).

I tillegg bør lån og innskudd som foretas med resten av verden (S.2) deles opp i lån og innskudd som foretas med ikke-hjemmehørende finansformidlere og i lån og innskudd som foretas med andre ikke-hjemmehørende.

I løpet av den femige prøveperioden skal medlemsstatene sammenligne resultatene av fordelingen av FISIM ved bruk av den interne referanseraten beregnet etter følgende fire metoder:

Metode 1

For å finne FISIM produsert av hjemmehørende finansformidlere for hver institusjonelle sektor, beregnes den “interne” referanseraten ved å dividere mottatte renter på lån mellom S.122 og S.123 med lånebeholdningen mellom S.122 og S.123.

$$\frac{\text{mottatte renter på lån mellom S.122 og S.123}}{\text{lånebeholdning mellom S.122 og S.123}}$$

Metode 2

For å finne FISIM produsert av hjemmehørende finansformidlere for hver institusjonelle sektor, beregnes den “interne” referanseraten ved å finne det veide gjennomsnittet av renter på interbanklån og på andre verdipapirer enn aksjer utstedt av finansformidlere. Vektene er beholdningsnivåene i posisjonene “lån mellom hjemmehørende finansformidlere som hører under S.122 og S.123” og “andre verdipapirer enn aksjer utstedt av hjemmehørende finansformidlere som hører under S.122 og S.123”.

(¹) De berørte finansformidlerne er undersektor S.122 (andre monetære finansinstitusjoner) og S.123 (andre finansformidlere, unntatt forsikringselskaper og pensjonskasser), unntatt investeringsfond.

$$\begin{array}{r} \text{mottatte renter på lån mellom S.122 og S.123} \\ + \text{ renter på andre verdipapirer enn aksjer utstedt av S.122 og S.123} \\ \hline \text{lånebeholdning mellom S.122 og S.123} \\ + \text{ andre verdipapirer enn aksjer utstedt av S.122 og S.123} \end{array}$$

Dersom det på grunn av det nasjonale banksystemets institusjonelle kjennetegn ikke er mulig å beregne denne renten (for eksempel fordi bankene ikke utsteder andre verdipapirer enn aksjer), bør en annen referanserente benyttes. Denne renten kan beregnes ved å bruke beholdningene av og renteinntektene fra de aktiva (unntatt lån)/passiva (unntatt innskudd) som har den gjennomsnittlige gjenværende løpetid som ligger nærmest løpetiden til passiva i balansen til finansformidlere som hører under S.122 og S.123.

Metode 3

For å finne FISIM produsert av hjemmehørende finansformidlere for hver institusjonelle sektor, kan to referanserenter anvendes, én for kortsiktige transaksjoner (beregnet ved hjelp av metode 1), og én for langsiktige transaksjoner (ved å anvende gjeldende offentliggjorte rente for andre verdipapirer enn aksjer med samme løpetid som "passiva" med lang løpetid oppført i balansen).

Metode 4

For å finne FISIM produsert av hjemmehørende finansformidlere for hver institusjonelle sektor, beregnes den "interne" referanserenten på følgende tre måter:

- som et gjennomsnitt av de gjennomsnittlige låne- og innskuddsrentene for alle hjemmehørende institusjonelle sektorer (S.124 – S.125 – S.11 – S.13 – S.14 – S.15) (unntatt sentralbanker),
- som et gjennomsnitt av de gjennomsnittlige låne- og innskuddsrentene for hjemmehørende institusjonelle brukersektorer (S.124 – S.125 – S.11 – S.13 – S.14 – S.15) (unntatt sentralbanker), og den implisitte rentesatsen beregnet etter metode 1,
- som et gjennomsnitt av de gjennomsnittlige låne- og innskuddsrentene for hjemmehørende institusjonelle brukersektorer (S.124 – S.125 – S.11 – S.13 – S.14 – S.15) (unntatt sentralbanker) og den implisitte rentesatsen beregnet etter metode 2.

For å fastsette import og eksport av FISIM benyttes som referanserente den gjennomsnittlige interbankrente veid etter beholdningsnivåene i posisjonene "lån mellom S.122 og S.123 på den ene siden og ikke-hjemmehørende finansformidlere på den andre siden" og "innskudd mellom S.122 og S.123 på den ene siden og ikke-hjemmehørende finansformidlere på den andre siden", som vises i finansformidlers balanse.

Denne renten er den "eksterne" referanserenten som er utgangspunkt for beregning av eksport og import av FISIM.

I løpet av overgangsperioden bør det ved beregningen skilles mellom intern og eksternt referanserente på grunnlag av bostedet til finansformidlerne som deltar i transaksjonene og hvilken valuta transaksjonene er denominert i.

Medlemsstatene skal oversende Eurostat alle statistiske opplysninger som er benyttet i den anvendte metoden.

c) Detaljert oppdeling av FISIM etter institusjonell sektor

For hver institusjonelle sektor er det behov for følgende tabell over lån gitt av og innskudd hos hjemmehørende finansformidlere:

	Beholdning	Mottatte renter		Beholdning	Betalte renter
Lån gitt av hjemmehørende finansformidlere	} S.122 } S.123		Innskudd hos hjemmehørende finansformidlere	} S.122 } S.123	

FISIM i alt for hver institusjonelle sektor beregnes som summen av FISIM for lån gitt til den institusjonelle sektor, og FISIM for innskudd fra den institusjonelle sektor.

FISIM for lån gitt til den institusjonelle sektor = mottatte renter på lån – (lånebeholdning x “intern” referanserate)

FISIM for den institusjonelle sektors innskudd = (innskuddsbeholdning x “intern” referanserate) – renter betalt på innskudd

En del av produksjonen eksporteres; balansen for finansformidlere (S.122 og S.123) viser følgende:

	Beholdning	Mottatte renter		Beholdning	Betalte renter
Lån til ikke-hjemmehørende			Innskudd fra ikke-hjemmehørende		

Eksporterte FISIM beregnes på grunnlag av den “eksterne” referanserenten på følgende måte:

FISIM for lån gitt til ikke-hjemmehørende (herunder finansformidlere) = mottatte renter – (lånebeholdning x “ekstern” referanserate)

FISIM for innskudd fra ikke-hjemmehørende (herunder finansformidlere) = (innskuddsbeholdning x “ekstern” referanserate – betalte renter)

d) **Oppdeling i produktinnsats og konsum av FISIM fordelt til husholdninger**

Tjenestene fordelt til husholdninger deles mellom:

- husholdningenes produktinnsats i egenskap av eiere av egen bolig,
- husholdningenes produktinnsats i egenskap av eiere av personlige foretak, og
- husholdningenes konsum.

Dette medfører en fordeling av lån til husholdninger (beholdning og renter) på:

- boliglån,
- lån til husholdninger i egenskap av eiere av personlige foretak,
- andre lån til husholdninger.

Lån til husholdninger i egenskap av eiere av personlige foretak samt boliglån vises vanligvis atskilt i de ulike fordelingene av lån i valuta- og finansstatistikkene. Øvrige lån til husholdninger kan oppnås ved subtraksjon. FISIM for lån til husholdninger skal fordeles på tre kategorier (boliglån, lån til husholdninger i egenskap av eiere av personlige foretak, andre lån til husholdninger) på grunnlag av opplysninger om beholdning og renter for hver av disse tre kategoriene. Boliglån er ikke identisk med pantelån, da pantelån kan ha andre formål.

Innskudd fra husholdninger oppdeles i:

- innskudd fra husholdninger i egenskap av eiere av personlige foretak, og
- innskudd fra privatpersoner.

Dersom det ikke foreligger statistikker over innskudd fra husholdninger i egenskap av eiere av personlige foretak, skal medlemsstatene i løpet av den femige prøveperioden sammenligne resultatene av fordeling av FISIM etter følgende to framgangsmåter:

Metode 1

Beholdningene kan beregnes på grunnlag av forholdet innskudd/bruttoprodukt registrert for de minste selskapene og ekstrapolert til personlige foretak.

Metode 2

Beholdningene kan beregnes på grunnlag av forholdet innskudd/omsetning registrert for de minste selskapene og ekstrapolert til personlige foretak.

FISIM for innskudd fra husholdninger skal fordeles mellom FISIM for innskudd fra husholdninger i egenskap av eiere av personlige foretak, og FISIM for innskudd fra privatpersoner i egenskap av forbrukere, på grunnlag av de gjennomsnittlige beholdningene for disse to kategoriene, der samme rentesats kan anvendes for begge dersom det ikke foreligger tilleggsopplysninger.

En annen metode kan anvendes, særlig dersom det ikke foreligger mer detaljerte opplysninger om husholdningenes lån og innskudd: FISIM til husholdninger kan fordeles mellom produktinnsats og konsum ved at alle lån tilskrives husholdninger i egenskap av produsenter eller eiere av egen bolig, og alle innskudd tilskrives husholdninger i egenskap av forbrukere.

2. BEREGNING AV IMPORTERTE FINANSFORMIDLINGSTJENESTER

Ikke-hjemmehørende finansformidlere gir lån til og mottar innskudd fra hjemmehørende. For hver institusjonelle sektor er det behov for følgende tabell:

	Beholdning	Renter mottatt av ikke-hjemmehørende finansformidlere		Beholdning	Renter betalt av ikke-hjemmehørende finansformidlere
Lån gitt av ikke-hjemmehørende finansformidlere			Innskudd hos ikke-hjemmehørende finansformidlere		

Importerte finansformidlingstjenester for hver institusjonelle sektor beregnes på følgende måte:

Importerte FISIM for lån = renter mottatt av ikke-hjemmehørende finansformidlere – (lånebeholdning x "ekstern" referanserate)

Importerte FISIM for innskudd = (innskuddsbeholdning x "ekstern" referanserate) – renter betalt av ikke-hjemmehørende finansformidlere

3. FISIM TIL FASTE PRISER

Differansen mellom referanserenten og effektiv rente utgjør finansformidlerens fortjenestemargin, og kan derfor anses for å være den prisen som betales for tjenesten som er levert. FISIM til faste priser oppnås ved å dividere verdien av FISIM for lån og innskudd i S.122 og S.123 med denne prisen. Låne- og innskuddsbeholdningene omregnes for å oppnå priser som tilsvarer en referanseperiode; for dette formål anvendes en generell prisindeks (for eksempel den implisitte prisdeflatoren for innenlands sluttetterspørsel).

$$\text{FISIM for lån gitt til den institusjonelle sektor i faste priser} = \frac{\text{FISIM for lån gitt til den institusjonelle sektor}}{\text{prisindeks}} \quad \frac{\text{margin for referanseperioden}}{\text{effektiv margin}}$$

$$\text{FISIM for innskudd fra den institusjonelle sektor i faste priser} = \frac{\text{FISIM for innskudd fra den institusjonelle sektor}}{\text{prisindeks}} \quad \frac{\text{margin for referanseperioden}}{\text{effektiv margin}}$$

Margin for referanseperioden for lån = effektiv lånerente – referanserate

Margin for referanseperioden for innskudd = referanserate – effektiv innskuddsrente